

Vlaams
Parlement

ingediend op **15** (2015-2016) – Nr. 7-C
3 december 2015 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Marc Hendrickx, Güler Turan,
Cathy Coudyser en Steve Vandenberghe
aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2016

*Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden,
Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:*

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire,
Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Ann Soete, Sabine Vermeulen;
Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

- 15** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 t.e.m. 6: Amendementen
 - Nr. 7-A en 7-B: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën en Begroting
- 14** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Amendementen
- 12** (2015-2016) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag
- 13** (2015-2016) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 16** (2015-2016) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2015-2016) – Nr. 1: Meerjarenraming
- 509** (2015-2016) – Nr. 1: Beleidsbrief
- 511** (2015-2016) – Nr. 1: Beleidsbrief
- 519** (2015-2016) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

I.	Bevoegdheden Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen, Ontwikkelingssamenwerking en Onroerend Erfgoed	4
1.	Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking.....	4
1.1.	Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed.....	4
1.2.	Bespreking	6
2.	Onroerend Erfgoed	9
2.1.	Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed.....	9
2.2.	Bespreking	11
3.	Indicatieve stemmingen	12
3.1.	Indicatieve stemming over de decreetsartikelen.....	12
3.2.	Indicatieve stemming over de begrotingstabel	12
II.	Bevoegdheid Toerisme	13
1.	Inleidende uiteenzetting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn	13
2.	Bespreking	13
2.1.	Vragen en opmerkingen van de leden.....	13
2.2.	Antwoorden van minister Ben Weyts, met reacties en aanvullende antwoorden.....	14
3.	Indicatieve stemmingen	18
3.1.	Indicatieve stemming over de decreetsartikelen.....	18
3.2.	Indicatieve stemming over de begrotingstabel	18
	Gebruikte afkortingen	20
	Bijlage: Aanvullende antwoorden van minister Ben Weyts	21

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed behandelde op 17 november, 24 november en 1 december 2015 de haar toegewezen onderdelen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016. Deze onderdelen hebben betrekking op de bevoegdheden Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen, Ontwikkelingssamenwerking en Onroerend Erfgoed, ressorterend onder minister-president Geert Bourgeois, en op de bevoegdheid Toerisme, ressorterend onder Vlaams minister Ben Weyts.

De besprekingen werden op 24 november 2015 afgesloten met een indicatieve stemming over de aan de commissie toegewezen en toekomstige elementen van de algemene uitgavenbegroting 2016 met betrekking tot de bevoegdheden Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen, Ontwikkelingssamenwerking en Onroerend Erfgoed. Op 1 december 2015 vond een indicatieve stemming plaats over de aan de commissie toegewezen elementen met betrekking tot de bevoegdheid Toerisme.

I. Bevoegdheden Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen, Ontwikkelingssamenwerking en Onroerend Erfgoed

1. Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking

1.1. Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Minister-president *Geert Bourgeois* zegt dat de toelichting bij de begrotingswijzigingen gedetailleerd kan worden teruggevonden in de voorliggende documenten (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-D). Hij zal zich daarom beperken tot de belangrijkste budgetwijzigingen.

1.1.1. Toelage SARiV

Een deel van de kredieten voor de SARiV werd bij de begrotingsaanpassing 2015 overgeheveld naar de apparaatkredieten van het DiV. Bij de begrotingsopmaak 2016 wordt nu ook het restant van deze middelen herschikt: 126.000 euro naar de loonkredieten, 9000 euro naar de werkingskredieten en 38.000 euro naar de algemene middelen.

1.1.2. Apparaat Departement internationaal Vlaanderen

De loonkredieten van het DiV dalen met 194.000 euro ten gevolge van de doorgevoerde personeelsbesparingen. Ze stijgen echter met 126.000 euro door de al vermelde herschikking van de toelage aan de SARiV en met 76.000 euro door de overdracht en samenvoeging van het takenpakket van de diensten van het protocol bij het departement DAR naar het DiV. Tot slot is er nog een beperkte stijging van de kredieten met 1000 euro als gevolg van de regularisatie van een gesco.

1.1.3. Begrotingsprogramma D

De beleidskredieten zijn onderverdeeld in drie programma's. Er is vooreerst het begrotingsprogramma D, dat het behartigen van de internationale belangen van Vlaanderen betreft. Daar vestigt de minister de aandacht op de heroriëntering van kredieten van de CVN naar internationale culturele diplomatie, dus naar culturele initiatieven in derde landen. Daarbij wordt, in afspraak met Nederland, gefocust op het ambtsgebied van de algemeen afgevaardigden van de Vlaamse Regering.

Daarom wordt 132.000 euro VAK en VEK intern herschikt van de algemene middelen voor overig buitenlands beleid naar initiatieven van de algemene afgevaardigden van de Vlaamse Regering of hun adjuncten.

Naast deze interne herschikking van 132.000 euro, die dus vertrekt bij de algemene middelen voor 'overig buitenlands beleid', worden specifiek de middelen voor culturele diplomatie – die deel uitmaken van de algemene middelen voor 'overig buitenlands beleid' (begrotingsartikel DB0-1DDA2AE-WT) – verhoogd met in totaal 300.000 euro VAK en 252.000 euro VEK. 160.000 euro VAK en 112.000 euro VEK hiervan is intern vrijgekomen door de stopzetting vanaf 2016 van de subsidiëring van het wetenschappelijk steunpunt Buitenlands beleid, internationaal ondernemen en ontwikkelingssamenwerking. Deze middelen worden dan ook binnen het begrotingsprogramma herschikt.

Daarnaast wordt er 140.000 euro VAK/VEK structureel toegevoegd aan de middelen voor culturele diplomatie. Die middelen komen van Kancelarij en Bestuur, het vroegere departement DAR. Die middelen waren in 2015 eenmalig ter beschikking gesteld van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges. In 2016 zullen de bijkomende kredieten die niet naar de algemene vertegenwoordigers gaan, worden aangewend voor de Frankfurter Buchmesse. Daarvoor wordt 400.000 euro vrijgemaakt, 300.000 euro van de herschikte middelen en 100.000 euro uit de middelen van Internationaal Vlaanderen.

1.1.4. Begrotingsprogramma E

Het begrotingsprogramma E betreft de bestrijding van de structurele armoede in de wereld en het dichten van de noord-zuidkloof. De enige budgettaire wijziging binnen dit begrotingsprogramma vloeit voort uit het decreet van 3 juli 2015 dat betrekking heeft op de subsidies voor de lokale besturen die overgeheveld worden naar het Gemeentefonds. In uitvoering daarvan wordt 2,427 miljoen euro VAK herschikt naar de middelen voor lokale financiering bij Kancelarij en Bestuur.

Deze decreetswijziging werd uitgebreid in het Vlaams Parlement behandeld. Het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten houdende de subsidiëring aan de lokale besturen en tot wijziging van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 357/1) stond op 11 juni 2015 op de agenda van deze commissie, die besliste geen advies uit te brengen.

1.1.5. Begrotingsprogramma F

Het begrotingsprogramma F gaat over de internationalisering van de Vlaamse economie. Er zijn geen wijzigingen in de toelagen aan het federaal Agentschap voor Buitenlandse Handel. De werkingsdotatie aan het Agentschap FIT daalt met 530.000 euro VAK en VEK. Het aandeel van het agentschap FIT in de eerder al vermelde besparing op personeel bedraagt 472.000 euro, overeenkomstig het voorstel van het Voorzitterscollege. Daarnaast is er een herschikking van 58.000 euro die verband houdt met de overstap van vier personeelsleden van de MOD. Ten slotte verhoogt het correlatief krediet dat dient om aangegane engagementen te betalen met 277.000 euro in VEK. Er zijn immers vaak vertragingen in de betalingen. De machtiging van FIT voor nieuwe engagementen wordt opnieuw structureel verhoogd met 880.000 euro, hoofdzakelijk voor de subsidieregeling voor het ter beschikking stellen van uitrustingsgoederen.

1.2. Bespreking

1.2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Güler Turan ziet geen grote verschuivingen in de begroting. De grote politieke keuzes met bijhorend budget zijn vorig jaar ingezet en haar opmerkingen daarover blijven dezelfde.

Zij ziet niet waarvoor de middelen (300.000 euro VAK) in de culturele diplomatie juist dienen. Vervolgens roept ze de opeenvolgende besparingen op de werkingsdotatie van FIT in herinnering. Deze keer gaat het om een besparing van 530.000 euro, een bedrag dat ze plaatst tegenover de vele bijkomende opdrachten, zoals de internationalisering bij kmo's. Hoe kan FIT zijn coördinerende rol in deze omstandigheden nog waarmaken?

In de begrotingsaanpassing 2015 werd 1,2 miljoen euro bespaard op subsidies voor uitrustingsgoederen, maar in de opmaak van de begroting 2016 wordt het budget daarvoor opnieuw opgetrokken met 1 miljoen euro. Het lid noemt de wenselijkheid van die verhoging twijfelachtig, want jaarlijks worden er slechts een twintigtal bedrijven mee gesubsidieerd voor gemiddeld 250.000 euro. Hun bijdrage aan de nagestreefde verdubbeling van het aantal exporteurs is miniem en het multiplicatoreffect zeer onzeker. Het instrument is bovendien gericht op ontwikkelingslanden en dus niet afgestemd op de focusstrategie van Flanders Export & Trade. Verder merkte het Rekenhof in zijn audit op dat het onduidelijk blijft hoe streng het criterium van de commerciële onhaalbaarheid wordt toegepast. Wat heeft de minister-president daaraan gedaan in het licht van de genoemde stijging, die trouwens contrasteert met de zware vermindering van de middelen voor internationaal ondernemen van 11,9 naar 9,9 miljoen euro?

Wouter Vanbesien vraagt of de achteruitgang bij ontwikkelingssamenwerking met 1,2 miljoen euro en het ontbreken van een verwijzing naar Pact 2020, betekenen dat het groeipad uit de beleidsnota helemaal verlaten is. Tegenover de financieel moeilijke tijden staat nochtans de internationale context die ons verplicht onze verbintenissen na te komen. Dit budget maakt niet bepaald de bulk uit van de Vlaamse begroting en het lid had dan ook gehoopt dat de ambitie van de verdubbeling tegen 2020 zou behouden zijn en dat in deze begroting een inspanning daartoe zou worden geleverd.

Hoe komt de Vlaamse Regering aan het bijzonder lage bedrag van 2 miljoen euro voor internationale klimaatfinanciering? Hangt dit samen met het interne Belgische akkoord? Vragen de belangrijke internationale afspraken ook hier niet om meer armslag?

Tine Soens wijst erop dat op pagina 11 van de toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-D) sprake is van administratieve geldboeten geïnd in uitvoering van het toezicht op de naleving van het Wapenhandeldecreet. Wordt die geldboete toegepast en kan er een overzicht worden gegeven van de opbrengst in de afgelopen jaren? Hoeveel vte verdwijnen door de personeelsbesparing van 194.000 euro vermeld op pagina 13? Komt daarmee de uitbreiding van de opvolging van vergunningsdossiers uit de beleidsbrief niet in het gedrang?

Wat de werking en toelagen van de vertegenwoordigingen van de Vlaamse Regering betreft, vraag het lid naar welke afvaardigingen de stijging op pagina 15 gaat. Of wordt die kredietverhoging gelijk verdeeld? Blijft de verdeling van de middelen binnen internationale communicatie, protocol en publieksdiplomatie gelijk of verschuift zij? Voor wanneer is de evaluatie van Flanders Today?

Wanneer is er uitsluitel over een nieuwe overeenkomst voor het Flanders Centre in Osaka? Wanneer komt er duidelijkheid over de inschakeling van het Flanders House in New York in de bilaterale relaties? Waar gaan de extra middelen voor overig buitenlands beleid (DB0-1DDA2AE-WT) naartoe? Voor welke onderzoeken blijft 48.000 euro VEK over op post DB0-1DDA2AH-WT?

De middelen voor de Vlaamse samenwerking met landen en regio's in ontwikkeling (DB0-1DEA2AA-WT) zouden moeten stijgen om de doelstellingen van Pact 2020 te halen, maar ze blijven gelijk. Wanneer knoopt de minister-president weer aan bij die ambitie? Hoeveel draagt Vlaanderen bij aan de Belgische 0,7 percent? Naar welke projecten gaat het indicatieve bedrag van 8 miljoen euro in dit artikel? Worden voor het impulsbeleid de in het Gemeentefonds ingekantelde middelen gemonitord? Hoe worden die ingekantelde middelen meegeteld in de berekening van de 0,7 percentnorm? En wordt de onderlinge verdeling van de overgebleven middelen aangepast?

1.2.2. Antwoorden van minister-president Geert Bourgeois

Minister-president *Geert Bourgeois* legt uit dat het bedrag van 300.000 euro bestemd is voor de deelname aan de Frankfurter Buchmesse. Daarvoor wordt 160.000 euro van het Steunpunt Wetenschapsbeleid en 140.000 euro van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (die dat bedrag vorig jaar eenmalig kreeg voor zijn uitbouw) verschoven. Die 300.000 euro wordt aangevuld met 100.000 euro uit zijn eigen budget.

In de daling van de werkingskosten van FIT zitten voor 472.000 euro zuivere loonkosten. Vier mensen verschuiven door de centralisering van de management-ondersteunende diensten.

De daling van de middelen voor uitrustingsgoederen vorig jaar was eenmalig. Het vormt een nuttig instrument om hoogtechnologische machines te kunnen leveren aan landen in het Zuiden die deze zelf niet kunnen betalen, zoals textielmachines voor Vietnam. De middelen voor internationaal ondernemen zijn nooit zo hoog geweest, want naast het genoemde bedrag van 9,9 miljoen euro zijn er ook machtigingen voor 12,4 miljoen euro, zodat er een stijging is ten opzichte van de 11,52 miljoen euro na de begrotingsaanpassing.

In het algemeen wijst de minister-president de leden die vergelijken met het verleden op de budgettaire context. Door de besparingen van de zesde staatshervorming moest de Vlaamse Regering, in de plaats van met een verwachte vrije beleidsruimte van 0,5 miljard euro, starten met een tekort van 1,5 miljard euro. Het zou ook voor de regering gemakkelijker zijn als zij die context kon negeren. De centen die nodig zijn voor noodzakelijke investeringen in verschillende sectoren, zijn niet onmiddellijk voorhanden. De Vlaamse Regering heeft daarom de tering naar de nering gezet en heeft gericht bespaard in haar eigen overheidsapparaat.

Hij beklemtoont voorts dat de inkanteling in het Gemeentefonds geen besparing is. De sectorale subsidies zijn afgeschaft in de hele Vlaamse overheid. Wat de monitoring betreft, verwijst hij naar de gemeentelijke autonomie en de mogelijkheid voor elk gemeenteraadslid en elke vereniging om aan de hand van de beleids- en beheerscyclus de output te meten, evenals naar de profielschetsen, waarvan net nieuwe zijn gepubliceerd. Ofwel geloof men in de lokale democratie, in de media en de wakkere burger, ofwel kiest men voor centrale regeling. Deze regering kiest voor het eerste.

Wat de klimaatfinanciering betreft, gaat het om de eigen bijdrage van het DiV. Dat initiatief van de minister-president zelf staat buiten de discussie over de Belgische verdeelsleutel en gaat niet ten koste van de bijdragen aan de partnerlanden. De boetes binnen het Wapenhandeldecreet zijn nog niet toegepast.

Wat de lonen betreft, vallen de verschuivingen binnen een departement onder de autonomie van de manager. De mensen die vrijkomen door de afschaffing van het Logiesdecreet worden voor een deel ingeschakeld in het wapenhandelbeleid.

Hij herhaalt zijn uitleg over de Frankfurter Buchmesse. Met Nederland werd overeengekomen om met de middelen van de CVN, waarvan 132.000 euro wordt overgeheveld naar culturele diplomatie, samen naar landen te gaan waar beide diplomatiek aanwezig zijn.

Voor het antwoord op de vragen over Flanders Today, Osaka en Flanders House verwijst de minister-president naar de bespreking van de beleidsbrief. Tot slot meldt hij nog dat de bestemming van de 8 miljoen euro voor Zuid-Afrika nog niet is vastgelegd. Ook daarop kan bij de bespreking van de beleidsbrief nader ingegaan worden.

1.2.3. Reacties van leden en bijkomende antwoorden van de minister-president

Wouter Vanbesien vindt de redenering van de minister-president enigszins onverantwoord en contradictorisch. Hij stelde immers dat de regering het opgebouwde overschot kwijt is door de zesde staatshervorming en dat zij dus niet anders kan dan besparen. Hij vermeldt evenwel niet dat de vorige regering haar schuld buiten de begroting had gezet en dat zij dus ook zonder die staatshervorming had moeten besparen. Nadat de minister-president aldus de Federale Regering een deel van de schuld voor de besparing heeft gegeven, omdat die hem doet besparen, schuift hij vervolgens, als het over ontwikkelingssamenwerking gaat, de verantwoordelijkheid af op de gemeenten, die hij echter zelf doet besparen.

Vlaanderen zou hoe dan ook de fierheid moeten hebben om ook in deze budgettaire moeilijke tijden een groeipad te volgen voor belangrijke internationale thema's als ontwikkelingssamenwerking en klimaatfinanciering, besluit het lid.

Tine Soens staat op haar recht als parlements lid om specifieke vragen te stellen over de keuzes die in de begroting worden gemaakt. Zij begrijpt niet waarom de minister-president daar wat geërgerd op reageerde. Verder vindt ze het vreemd dat de boetes in de begroting zijn opgenomen terwijl ze nog nooit toegepast zijn. Hoe zit het precies met de verschuiving binnen het DiV: om hoeveel mensen gaat het?

Koen Verlaeckt, secretaris-generaal van het DiV, preciseert dat de uitvoering van het ondertussen opgeheven Reisbureaudecreet en het Logiesdecreet destijds hebben geleid tot de verschuiving van 23 personeelsleden van Toerisme Vlaanderen naar het DiV. Dankzij efficiëntiewinsten in de loop van de jaren, hoeven vier tot vijf mensen niet terug naar TVL voor de uitvoering van het nieuwe Logiesdecreet. De meesten zullen worden ingezet voor de handhaving en controle in het kader van het Wapenhandeldecreet.

Tine Soens heeft niet gehoord of de doelstellingen van Pact 2020 wel of niet behouden blijven. Wat de inkanteling betreft, begrijpt zij niet waarom er voor de beleidsdomeinen Cultuur en Jeugd wel gemonitord wordt en voor de ontwikkelingsamenwerking niet.

Minister-president *Geert Bourgeois* erkent dat naast de staatshervorming ook de consolidatie van de pps-schulden meespeelt, evenals de zeer matige economische groei. Als voorbeeld van het belang van de zesde staatshervorming, wijst hij op de komende regionalisering van 5 tot 6 miljard euro aan ziekenhuisschulden. In 2017-2018 loopt de factuur van de federale beslissingen op tot meer dan 500 miljoen euro, terwijl men daarvoor slechts 350 miljoen euro per jaar ontvangt. Het gevolg is een recurrent tekort van ruim 150 miljoen euro zonder dat Vlaanderen zelf nog maar één steen voor een nieuw ziekenhuis heeft betaald. In de plaats van het

tekort te laten oplopen, zoals sommige leden suggereren, zal hij proberen het binnen de perken te houden.

De minister-president onderstreept nogmaals dat op de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking niet wordt bespaard: de gemeenten blijven die centen integraal krijgen. De beleids- en beheerscyclus laat wel degelijk toe de bestedingen te meten. Hij pleit voor vertrouwen.

De boetes moeten in de begroting vermeld worden omdat dit toegewezen ontvangsten zijn, ook al zijn er nog geen inbreuken vastgesteld en zijn er dus ook nog geen boetes. Over de praktische handhaving van het decreet wordt nog gewacht op een reactie van het college van procureurs-generaal. Er zit inderdaad geen groeipad in voor ontwikkelingssamenwerking, al had hij dat liever anders gezien.

Tine Soens dringt aan op een antwoord op de vraag of het groeipad in de volgende jaren nog wel wordt gevolgd dan wel helemaal losgelaten.

Minister-president *Geert Bourgeois* stelt vast dat de Vlaamse Regering daarvoor thans geen ruimte heeft en verwijst voorts naar de begroting voor 2017. Hij wijst er wel op dat de noden in heel veel sectoren bijzonder groot zijn en kan dan ook geen groeipad beloven. Anders dan de sp.a kiest deze meerderheid er niet voor de belastingen te verhogen.

Wouter Vanbesien is er niet tegen dat de labelling verdwijnt maar het blijft wel een feit dat er bespaard wordt op de totale financiering van de gemeenten, die dan zelf verantwoordelijk worden voor de manier waarop de besparing uitgevoerd wordt. Het zal hem niet verbazen als ontwikkelingssamenwerking daarbij zal zitten. Hij is het er niet mee eens dat de minister-president niet anders kon dan besparen op ontwikkelingssamenwerking. Dat is wel degelijk een politieke keuze, want dit in se kleine bedrag maakt niet het verschil.

2. Onroerend Erfgoed

2.1. Inleidende uiteenzetting door Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Minister-president *Geert Bourgeois* zegt dat hij zich ook hier zal beperken tot de voornaamste wijzigingen. De toelichting bij de begrotingswijzigingen kan gedetailleerd teruggevonden worden in de voorliggende documenten (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-N), vanaf pagina 27.

2.1.1. Apparaat Onroerend Erfgoed

De vastleggingskredieten van het apparaat van het agentschap Onroerend Erfgoed dalen in totaal met 1,774 miljoen euro VAK en 1,609 miljoen euro VEK. De loonkredieten van het agentschap Onroerend Erfgoed dalen met 279.000 euro ten gevolge van de personeelsbesparing. Ze stijgen met 135.000 euro ten gevolge van de regularisatie van de gescó's bij het agentschap; 95 percent van de betrokken loonsubsidie en RSZ-korting wordt overgedragen. Conform het Vlaamse regeerakkoord is er op die overdracht een besparing van vijf percent toegepast. De kredieten stijgen met netto 82.000 euro ten gevolge van twee kleinere interne herschikkingen. Er is een toename met 84.000 euro door de overstap van een personeelslid van de MOD RWO naar het agentschap. Er is een daling met 2000 euro door een bijdrage in de gemeenschappelijke personeelskosten voor het VAC Virginie Lovelinggebouw in Gent waar een buitendienst van het agentschap gevestigd is. Netto dalen de loonkredieten van het agentschap in totaliteit dus met 62.000 euro.

2.1.2. *Werkingskredieten van het agentschap*

De werkingskredieten van het agentschap dalen, vooral ten gevolge van de terugkeer naar de beleidskredieten onroerend erfgoed, van 1,7 miljoen euro VAK en 1,35 miljoen euro VEK. Die middelen waren bij de begrotingsopmaak voor 2014 voor twee jaar toegevoegd aan de werkingsmiddelen van het agentschap om de bouw van een IT-applicatie mogelijk te maken. In 2016 blijft er nog een VEK van 350.000 euro voor het betalen van de laatste facturen.

De naar het beleid herschikte middelen worden enerzijds ingezet voor het toekennen van subsidies aan de zes nieuw erkende intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten en aan de zeven nieuw erkende onroerenderfgoeddepots en om werkingsmiddelen te reserveren voor nog te erkennen archeologiefondsen. In totaal verschuift er 1,182 miljoen euro VAK en 827.000 euro VEK naar de beleidskredieten. Anderzijds worden middelen toegevoegd aan de generieke middelen voor het toekennen van premies. Hiervoor verschuift 518.000 euro VAK en 203.000 euro VEK naar het desbetreffende begrotingsartikel. De 320.000 euro resterende VEK verschuift naar de werkingsmiddelen van het beleid in functie van de betaalbehoefte bij dit begrotingsartikel. Ten slotte dalen de werkingsmiddelen van het agentschap nog met 12.000 euro VAK en VEK ten gevolge van een hercentralisatie bij het AgO van de middelen waarmee de entiteiten tot op heden de facturen van Jobpunt Vlaanderen financierden. AgO heeft die taken overgenomen voor de Vlaamse overheid en zal instaan voor de verdere dienstverlening aan de entiteiten. De entiteiten die daarop een beroep doen, dragen daaraan bij. In dit geval gaat het om 8000 euro. In totaal daalt het werkingskrediet van het agentschap dus met 1,712 miljoen euro VAK en 1,547 miljoen euro VEK.

2.1.3. *Beleid agentschap Onroerend Erfgoed*

De vastleggingskredieten voor het beleid stijgen in totaal met 17,936 miljoen euro VAK en 13,678 miljoen euro VEK. Een eerste belangrijke kredietbeweging is de al vermelde terugkeer van 1,7 miljoen euro VAK en 1,35 miljoen euro VEK, die tijdelijk als werkingskredieten gebruikt werden voor het IT-programma. Die middelen zullen hoofdzakelijk gebruikt worden voor de intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten, de onroerenderfgoeddepots en voor de archeologische solidariteitsfondsen. De rest van de middelen, 518.000 euro VAK en 203.000 euro VEK, gaat naar de toekenning van premies.

Een tweede reeks van kredietbewegingen is louter intern. Vrijkomende middelen worden toegevoegd aan de algemene beleidsmiddelen. Deze middelen komen vrij omdat ze niet meer nodig zijn, bijvoorbeeld door de beëindiging van de werken voor de restauratie van de Maagdentoren in Zichem, of omdat een facultatieve subsidiëring werd omgezet in een decretale, bijvoorbeeld bij een aantal intergemeentelijke diensten. Een derde belangrijke kredietbeweging is de terugkeer van 880.000 euro van de middelen voor premies naar de vastleggingsmachtiging van het agentschap FIT of het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen. Die middelen waren bij de begrotingsaanpassing 2015 eenmalig toegevoegd aan de middelen voor premies.

Een vierde kredietbeweging vloeit voort uit de lagere ESR-impact van de Vlaamse Erfgoedkluis. Het gaat om een bedrag van 116.000 euro. Ten vijfde worden de VEK voor in het verleden toegekende premies verhoogd met 4,212 miljoen euro om tijdige betalingen mogelijk te maken, ondanks het grote tijdverschil bij onroerend erfgoed tussen vastlegging en vereffening. Enerzijds is dat bedrag gebaseerd op de verwachte betalingen, anderzijds is het een gevolg van de opheffing van het FFEU. In 2012 en 2013 werden er FFEU-middelen ingezet voor het toekennen van restauratiepremie's. Onroerend Erfgoed neemt in 2016 de hangende engagementen over van het FFEU. Daarvoor wordt 2,864 miljoen euro aan VEK toegevoegd aan de

reguliere betaalmiddelen van Onroerend Erfgoed. Ten slotte worden de middelen voor premies recurrent verhoogd met 10 miljoen euro VAK. Samenhangend wordt voor de betaling van de eerste voorschotten ook 1 miljoen euro VEK toegevoegd. Deze middelen zullen onder meer ingezet worden voor het wegwerken van de wachtlijst.

Samenvattend stijgen de middelen voor het toekennen en uitbetalen van premies door de vermelde herschikkingen en de bijkomende 10,288 miljoen euro VAK en 7,525 VEK, tot in totaal 80,768 miljoen euro VAK en 78,864 miljoen euro VEK.

Om de druk op de reguliere premiekredieten te verlagen zal er ook een nieuw instrument ontwikkeld worden: de kortlopende investeringsstimulerende erfgoedlening. Naar het voorbeeld van de energielening zal er vanuit een rollend fonds een kortlopend krediet worden verstrekt. Daarvoor werd een nieuw recurrent krediet van 7 miljoen euro ingeschreven. Dat is een ESR-neutrale regeling.

Het bestaande Fonds voor Monumenten en Landschappen, een begrotingsfonds, wordt verruimd tot een Fonds Onroerend Erfgoed waarin ook de ontvangsten en de uitgaven ten gevolge van toezicht en handhaving van de nieuwe onroerenderfgoedregelgeving geïncorporeerd worden. Samenhangend worden de geraamde ontvangsten en uitgaven van dit begrotingsfonds verhoogd tot 540.000 euro. Tot nu toe zaten die middelen gedeeltelijk bij het departement LNE. Met de afzonderlijke handavingsregeling worden ze overgebracht naar Onroerend Erfgoed.

2.2. Bespreking

2.2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Bart Caron vindt de voorliggende begroting moeilijk leesbaar. Dat komt doordat een nieuw decreet geïmplementeerd wordt met nieuwe codes en premiestelsels, en met inkantelingen van agentschappen en departementen. Zo kan hij niet zien of het totale budget stijgt dan wel daalt, omdat het in het departement samen wordt genomen met RWO. Hoe evolueert het totale beleidskrediet van het beleidsveld Onroerend Erfgoed?

Wat is de herkomst van het bedrag van 7 miljoen euro voor de erfgoedlening, vermeld op pagina 33 van de toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-N)? Komt dit uit de algemene middelen als een nieuw bedrag? Is het ESR-neutraal?

Tine Soens wil weten hoeveel vte de besparing op de personeelskredieten op pagina 29 (NFO-1NAA2ZZ-LO) vertegenwoordigt. Klopt het dat de vermindering op pagina 30 voor de ondersteuning van initiatieven een verlate uitbetaling en geen besparing is? Zij vraagt voorts meer uitleg bij de modaliteiten van de erfgoedlening op pagina 33. Zij attendeert ook op de opmerking van het Rekenhof over de ontoereikende bijkomende kredieten voor de wachtlijst van ontvankelijk verklaarde dossiers.

Sabine de Bethune verwelkomt de toename met 18 miljoen euro. Ook zij vraagt toelichting bij de besteding van het bedrag van 7 miljoen euro dat naar de erfgoedlening gaat. Opvallend is verder dat er 16 miljoen euro wordt ingeschreven voor vroeger afgesloten meerjarige subsidieovereenkomsten, maar dergelijke grote dossiers wegen sterk op de wachtlijst. Klopt het dat het begrotingsbedrag voor IOED's alleen slaat op de bestaande, terwijl het toch de bedoeling is dat deze aanpak uitbreiding neemt? Hoe denkt de minister het mattheuseffect te vermijden en een eerlijke verdeling te bewerkstelligen?

2.2.2. Antwoorden van minister-president Geert Bourgeois

Minister-president *Geert Bourgeois* merkt op dat hij al heel wat vragen heeft beantwoord in zijn toelichting vorige week. Hij bevestigt dat de beleidskredieten toenemen met 17,936 miljoen euro, waarbij 7 miljoen euro voor de erfgoedlening. De modaliteiten van die lening moeten nog uitgewerkt worden. Er is geen begrotingseffect volgens ESR en zij is, zoals bij de toelichting al gemeld, analoog met de energielening. Hij heeft ook gezegd dat hij werkt aan drie instrumenten gelet op de lange wachtlijst: het rollend leningfonds om werken uit te voeren, een hervorming van het premiestelsel en een fiscaal impulsbeleid, dat hij bekijkt samen met zijn collega Annemie Turtelboom. In 2014 veroorzaakte het veranderende systeem een grote toevloed van aanvragen voor werken die lang niet allemaal klaar waren noch zijn voor uitvoering. Verder ziet hij, anders dan het Rekenhof, een ontvankelijkheidsverklaring niet als een vastlegging.

Hij erkent dat meerjarenovereenkomsten voor een voorafname zorgen net zoals hoogdringende werken of het betrekken van een erfgoedpand door de eigenaar. Toch blijven zij een zeer nuttig instrument, dat werd ingezet voor kathedralen, de Boekentoren en Merksplas, waardoor niet voor elke fase opnieuw een volledige dossiercyclus moet worden doorlopen. Budgettair zijn ze niet nadelig, omdat het bedrag niet meer verandert.

Alle intergemeentelijke onroerenderfgoeddiensten krijgen een basissokkel van 85.000 euro, ook de kleine, waarmee ook zij een specialist in dienst kunnen nemen. Daar bovenop krijgen ze 1 cent per inwoner, 12 euro/km² werkingsgebied, 30 euro/km² van een erfgoedgemeente, 500 euro/km² beschermde goederen en 5 euro per item opgenomen in de vastgestelde inventaris.

2.2.3. Bijkomende reacties

Voor *Sabine de Bethune* blijft de vraag of voor kleine diensten geen bonus gerechtvaardigd is. Een louter mathematische berekening komt vooral de grote diensten ten goede.

Minister-president *Geert Bourgeois* blijft erbij dat het een goed instrument is, waarmee ook kleine gemeenten een behoorlijk werkingsbedrag krijgen voor een beleid dat ze anders niet zouden kunnen voeren. Ook de gemeenten zelf brengen een bedrag in, meestal volgens het aantal inwoners.

3. Indicatieve stemmingen

3.1. Indicatieve stemming over de decreetsartikelen

De aan de commissie toegewezen artikelen worden bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

3.2. Indicatieve stemming over de begrotingstabel

3.2.1. Begrotingstabel – Afdeling I

De aan de commissie toegewezen programma's (Entiteit DBO: programma's DA, DD, DE en DF; entiteit NFO: programma's NA en NF) worden bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

3.2.2. Begrotingstabel – Afdeling III

De begrotingen van het Fonds Microfinanciering en het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed worden bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

II. Bevoegdheid Toerisme

1. Inleidende uiteenzetting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Minister *Ben Weyts* geeft een geïntegreerde toelichting over de begroting 2016 en de beleidsbrief Toerisme 2015-2016. Deze toelichting is opgenomen in het verslag over de bespreking van de beleidsbrief (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 519/2).

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Steve Vandenberghe stelt vast dat er in 2015 nog 76 miljoen euro geïnvesteerd werd in de duurzame ontwikkeling en de promotie van Vlaanderen en Brussel als toeristische topbestemming. In 2016 was dat nog slechts 49 miljoen euro. Hoe is dat te verklaren? En waar wordt er precies op bespaard? De machtigingen stijgen in 2016 ook met 8 miljoen euro. Kan de minister deze stijging iets meer specificeren?

Voor de ontvangsten werking en toelagen – uitvoering handhaving en sensibilisering in het kader van toeristische vergunningsdecreten (DB0-9DGFTAG-OW) wordt in 2016 voor de toegewezen ontvangsent net hetzelfde bedrag uitgetrokken als in 2015, namelijk 80.000 euro. Hoe groot zijn de ontvangsten tot op heden? Is het bedrag dat begroot is voor 2016 wel realistisch?

Voor DB0-1DGF2AA-WT (werking en toelagen – bevoegde minister, kabinet en advies- en beroepsorganen toerisme) wordt er in 2016 opnieuw 78.000 euro begroot, hetzelfde bedrag als in 2015. Vermits er overall bespaard wordt, is de vraag of dat voor deze begrotingspost niet nodig is.

Bij de uitgaven/werking en toelagen KMDA (DB0-1DGF2AB-WT) merkt het lid op dat de geplande verbouwingswerken vertraging oplopen. Daardoor zal het saldo van 605.000 euro pas in 2017 begroot worden. Wat is de reden van dit uitstel?

Bij de interne stromen – Toerisme Vlaanderen (DB0-1DGF2AY-IS) is er een besparing van meer dan 27 miljoen euro. Waarop wordt er precies bespaard? Bij DF0-9DGFAAN-OW (ontvangsten werking en toelagen – de toeristische aantrekkingskracht van Vlaanderen vergroten) wordt aangegeven dat de inkomsten uit erfpachten stijgen met 30.000 euro. Hoe is dat te verklaren?

Bij de post ontvangsten 'werking en toelagen – toerisme binnen het bereik brengen van elke Vlaming' wordt een eenmalige ontvangst van 300.000 euro vermeld van de stad Brugge. Wat hield dit precies in?

Bij de post DF0-9DGFAZZ-OI – ontvangsten interne stromen vereffeningskredieten – is er op pagina 37 sprake van een generieke besparing van 222.000 euro. Waarop wordt er precies bespaard? Nog bij die post is er een bijstelling van 6 miljoen euro op de betaalkalender. Welke betalingen worden er uitgesteld? En waarop heeft de punctuele besparing van 1 miljoen euro betrekking? Bij de machtigingen wordt er meer dan 9 miljoen euro vooruitgeschoven in het kader van de hefboomprojecten. Over welke projecten gaat het? Hoe worden deze projecten toegewezen? Ook

daar is er sprake van een punctuele besparing van 1 miljoen euro. Waarop zal er bespaard worden?

Bij DF0-1DGF5AO-WT (werking en toelagen – toeristische sector doen groeien tot een gezonde en bruisende sector) wordt een heroriëntering vermeld van 500.000 euro voor fiets- en wandelnetwerken. Waarin zal dit bedrag dan wel geïnvesteerd worden? Zijn fiets- en wandelnetwerken dan geen prioriteit meer voor de minister?

Bij post DF0-1DAF2ZZ-LO (lonen), wordt voor een bijstelling met 222.000 euro VAK/VEK vermeld dat deze bijstelling de generieke besparing op de personeelskosten voor 2016 betreft. Waarop wordt er precies bespaard? Worden de werknemers die op pensioen gaan niet meer vervangen? Volgen er ontslagen?

En ten slotte, bij post DF0-1DAF2ZZ-WT (werking en toelagen), is er een vermindering met 59.000 euro op 'business intelligence'. Wat is dit precies? Wat deden zij precies?

Bart Caron merkt op dat hij niets begrijpt van de begroting Toerisme. Hij heeft nochtans al heel wat ervaring met begrotingen. De begroting van Toerisme Vlaanderen is terug te vinden op pagina 254 van het document over het ontwerp van begrotingsdecreet (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 15/1*). De toelichting staat in het andere document (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 13/2-D*), vanaf pagina 34. Maar zelfs als hij die cijfers naast elkaar legt, dan begrijpt hij er nog niets van. Waarom daalt het totaalbudget in vastleggingskredieten in twee jaar tijd van 113 miljoen euro naar 67 miljoen euro? De dienst probeert de verschuivingen toe te lichten in de toelichting bij de begroting. Het blijft echter onbegrijpelijk. Hij kan niet eens beoordelen of de uitgaven stijgen of dalen en of er verschuivingen zijn in de accenten. Hij vindt dat de parlementsleden recht hebben op een document dat de verschuivingen in de begroting op een heldere manier toelicht.

Güler Turan sluit zich erbij aan dat een en ander niet zo duidelijk is, maar dat geldt ook voor bepaalde andere begrotingen.

Bart Caron geeft toe dat begrotingen over het algemeen al niet eenvoudig zijn, maar in dat geval geldt dat des te meer door de verschuivingen en door de summiere uitleg. Er is trouwens steeds minder transparantie over de extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid. Dat vindt hij onaanvaardbaar.

Tine Soens kan in de begroting niet terugvinden hoe het budget voor de jeugdverblijfscentra evolueert. Kan de minister dat toelichten? Als het budget zou dalen, dan wil ze weten hoe de minister dat kadert in zijn ambitie en in die van de minister van Jeugd.

2.2. Antwoorden van minister Ben Weyts, met reacties en aanvullende antwoorden

Minister *Ben Weyts* zegt dat hij ter vergadering onmogelijk kan antwoorden op de waslijst van vragen, die vaak zeer technisch en punctueel waren. Hij stelt voor om daar schriftelijk op te antwoorden.

Voor de jeugdverblijven is er geen daling van het budget voor de reguliere werking. Het infrastructuurbudget is echter wel gedaald. Dat heeft te maken met de gigantische inhaalbeweging die gerealiseerd werd in zeven jeugdverblijven. Die oefening is rond, het zal er nu op aankomen om die capaciteit ook in te vullen.

Steve Vandenberghe begrijpt dat de minister de antwoorden op bepaalde vragen nog moet uitzoeken. Dat betekent dan logischerwijze wel dat de begroting maar in een bijkomende commissievergadering kan worden goedgekeurd. Het is immers

niet mogelijk om een begroting goed te keuren als de parlementsleden geen antwoord hebben gekregen op hun vragen.

Bart Caron sluit zich hierbij aan en vraagt dat bijkomende toelichting wordt voorgesteld. Op basis van deze informatie kan de commissie niet worden gevraagd indicatief te stemmen over de begroting 2016.

Minister *Ben Weyts* merkt op dat Steve Vandenberghe VAK met VEK vergelijkt. Vroeger was er alleen een VEK-begroting. Sinds dit jaar wordt er echter gewerkt met twee begrotingen, waarbij er een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen VAK en VEK. Op zich is dat positief, maar dat bemoeilijkt wel de vergelijking met de vorige jaren.

Voor 2015 is er 127 miljoen euro VEK. Daarnaast is er de aanduiding van de VAK. De 27 miljoen euro bijstelling met betrekking tot de VEK is wel reëel. Voor de VAK is er een verschil van 20 miljoen euro met de vorige jaren. Dat zijn middelen die voordien niet gebruikt werden en dat jaar wel. Er is voor 6 miljoen euro vertraging in de uitbetalingen. Die uitgaven kunnen verschoven worden naar de toekomst omdat de projecten vertraging hebben. Dat heeft ook te maken met het systeem van de oproepen, waardoor er soms pas facturen veel later komen. Er is ook een punctuele besparing van 1 miljoen euro.

Het bedrag van 300.000 euro voor Brugge is de eenmalige tussenkomst voor de polyvalente zaal van het backpackerhostel Snuffel. Dat bedrag valt weg in 2016.

Bart Caron benadrukt dat deze begroting absoluut onbegrijpelijk is. Dat is louter een vaststelling, hij trekt daar geen politieke conclusies uit. Voor het jaar 2014 wordt er niet vermeld of het gaat over VAK of over VEK. Voor de jaren 2015 en 2016 wordt dat onderscheid wel gemaakt, maar daar is er een stijging van 7 miljoen euro bij de VAK en een daling van 30 miljoen euro bij de VEK. Hij veronderstelt dat er daarvoor wel een logische uitleg zal zijn, maar wat is die dan? Als men in de loop van de jaren bepaalde verschuivingen doorvoert, dan kunnen de parlementsleden niet meer volgen hoe de beleidslijnen evolueren.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat hij de begrotingsregels strikt volgt. De investeringskredieten hebben te maken met de jeugdinfrastructuur. Die operatie werd grotendeels afgerond in 2015. Dat bedrag vervalt dus in de toekomst. Hij wil wel extra investeren in promotie. De parlementsleden zullen echter niet veel wijzer worden als hij die cijfers verder detailleert.

Bart Caron stelt vast dat de ene helft van de begrotingsposten betrekking heeft op de periode tot 2015. De andere helft begint pas in 2016. Dit heeft betrekking op zowat alle kredieten van Toerisme Vlaanderen. Blijkbaar moet hij de minister dan maar op zijn woord geloven.

Jan Van Esbroeck is van oordeel dat er voldoende verduidelijking is gegeven en dat tot de indicatieve stemming kan worden overgegaan.

Steve Vandenberghe wil weten wat er met zijn vragen over de begroting zal gebeuren. Zonder de nodige verduidelijking kan er naar zijn oordeel niet worden gestemd.

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat het om dermate gedetailleerde vragen gaat dat hij daar niet onmiddellijk op kan antwoorden. Dat is nu eenmaal een gevolg van de gevolgde aanpak met één vergadering over begroting en beleidsbrief: het staat de leden vrij om vragen te stellen, maar niet alle details kunnen meteen worden gegeven. Een andere mogelijkheid was geweest om in twee etappes te werken: een eerste vergadering met een vragenronde en een week later een tweede vergade-

ring met de gedetailleerde antwoorden. Beide formules hebben voor- en nadelen. Over details kunnen overigens altijd nog schriftelijke vragen worden gesteld, dat gebeurt nu al in grote mate.

Güler Turan, waarnemend voorzitter, merkt op dat de agendering zowel met de werkzaamheden van de commissie als met de beschikbaarheid van de ministers heeft te maken. Het heeft geen zin om elkaar de zwartepiet door te schuiven. Kan het geen praktische oplossing bieden dat er een bijkomende vergadering wordt belegd, waarbij de antwoorden op de open gebleven vragen worden gegeven, waarna de stemming dan kan plaatsvinden? Het gaat hier ten slotte toch om de begroting. De timing is weliswaar krap, maar laat toe om morgen of donderdag nog een bijkomende vergadering te beleggen.

Jan Van Esbroeck meent dat de minister uitgebreid is ingegaan op alle vragen. Detailvragen kunnen nog altijd schriftelijk worden ingediend en beantwoord. Hij vraagt dan ook dat tot de indicatieve stemming wordt overgegaan, zoals voorzien op de agenda.

Bart Caron merkt op dat over de beleidsbrief niet wordt gestemd. Voor de begroting is dat wel het geval, al gaat het om een indicatieve stemming. Het staat de meerderheid vrij om over te gaan tot die stemming, zonder dat werd geantwoord op alle vragen, maar dan moet men dat ook zo stellen. Mochten de rollen ooit omgekeerd zijn tussen meerderheid en oppositie, dan zou het hem wel benieuwen wat men dan van een dergelijke aanpak zou vinden.

De spreker beklemtoont dat hij de begroting niet in twijfel trekt, maar dat hij over onvoldoende gegevens beschikt om die begroting te beoordelen en daarover te stemmen. Voor de meerderheid is dat misschien een formaliteit, voor hem is dat niet het geval, want het gaat hier om een principekwestie. Er zijn nog te veel open gebleven vragen en onduidelijkheden, wat overigens niet de schuld is van de minister of van zijn medewerkers, maar de antwoorden moeten er wel zijn om met kennis van zaken te kunnen stemmen. Er kan bijvoorbeeld op 2 december in de voormiddag of op 3 december tijdens de middag nog kort worden vergaderd daarvoor.

Steve Vandenberghe zegt dat het hier niet alleen gaat om respect voor de oppositie, maar ook om respect voor de leden van de meerderheid. Hij begrijpt niet dat men de commissieleden wil verplichten tot een stemming, zonder dat de vragen over de begroting zijn beantwoord. Hij apprecieert de openheid van de minister en heeft er begrip voor dat die nu niet op alles kan antwoorden, maar als men ervoor kiest om begroting en beleidsbrief op één dag af te handelen, dan ontstaat er mogelijk een probleem. Dat is geen kritiek, wel een vaststelling. Aangezien er gevraagde informatie ontbreekt, wordt er best een bijkomende commissievergadering belegd waarop alles kan worden uitgeklaard waarna tot de stemming kan worden overgegaan.

Ann Soete stipt aan dat in Brugge elke maand dergelijke situatie bestaat. Het gaat zelfs veel verder, de oppositie wordt daar voortdurend voor schut gezet.

Minister *Ben Weyts* herinnert eraan dat vorig jaar voor de begroting en de beleidsnota exact dezelfde werkwijze werd gevolgd in deze commissie. Toen vormde dat geen probleem, nu blijkt wel. Hij zegt voorts dat hij grosso modo wel degelijk heeft geantwoord op de gestelde vragen. Dat die antwoorden misschien niet worden geapprecieerd, is een andere zaak.

Blijkbaar probeert men hier, door veel en zeer gedetailleerde vragen te stellen, een precedent te creëren voor volgende besprekingen rond de begroting en beleidsbrieven. Het komt uiteraard aan de commissie toe om haar werkzaamheden te

organiseren, maar er werd in de mate van het mogelijke en met de hulp van mensen met de nodige expertise, geantwoord op alle vragen.

Güler Turan vindt dat het niet van respect getuigt als leden die vragen stellen over de begroting, ervan worden beschuldigd dat ze op uitstel aansturen.

Bart Caron onderstreept dat hij alle begrotingsdocumenten zeer zorgvuldig heeft doorgenomen. Hij heeft geen enkele algemene vraag gesteld, om de eenvoudige reden dat hij geen duidelijkheid heeft. Bij zijn toelichting heeft de minister bovendien geen woord gezegd over de begroting, hij heeft wel zeer uitgebreid en enthousiast de beleidsbrief toegelicht. Op de verschuivingen in de begroting is hij echter niet ingegaan.

De spreker hoopte dat de minister hem zou wegwijzen in dit kluwen, maar dat is niet gebeurd. Hij herhaalt dat hij op basis van de gegevens die nu voorhanden zijn, onmogelijk een oordeel kan vellen. Als de meerderheid echter meent toch te moeten stemmen, zal dat zonder hem zijn.

Karin Brouwers zegt dat het om een indicatieve stemming gaat, niet om een eindstemming. Als er over bepaalde details nog vragen overblijven, kunnen die nog altijd in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, waar de eindstemming in commissie plaatsvindt, of in de plenaire vergadering worden besproken. Het lijkt haar aangewezen om vandaag toch indicatief te stemmen, want een bijkomende vergadering beleggen deze week zal niet eenvoudig zijn.

Jan Van Esbroeck herhaalt dat de minister wel degelijk heeft geantwoord. Zijn fractie vindt die antwoorden afdoende. De oppositie vindt het blijkbaar geen goede antwoorden of vindt dat er onvoldoende antwoorden zijn, maar op de agenda is vandaag een indicatieve stemming opgenomen en zijn fractie vraagt om de agenda te volgen.

Bart Caron wijst erop dat hij zijn appreciatie heeft uitgesproken voor een aantal keuzes van de minister. Het gaat hier over het principe: met dit soort van begroting kan hier geen degelijk werk worden geleverd. Hij kan rebus sic stantibus onmogelijk oordelen over deze begroting. Hij stelt de inspanningen van de minister op prijs, maar dit is geen goede werkwijze.

Steve Vandenberghe merkt op dat hij heel wat concrete vragen heeft gesteld. Mogelijk gaat het soms om details, maar hij heeft geen antwoorden gekregen. Als er voor die antwoorden opzoekingswerk nodig is, kan hij dat begrijpen, maar in deze omstandigheden kan er niet worden gestemd. Wat is het probleem om nog een bijkomend uur, want meer tijd zal er wellicht niet nodig zijn, uit te trekken om die antwoorden te bekijken en vervolgens te stemmen?

Jan Van Esbroeck merkt op dat met dergelijke argumentatie elke stemming kan worden tegengehouden. De oppositie vindt dat ze geen antwoorden heeft gekregen, de minister van zijn kant zegt dat hij heeft geantwoord. Hij herhaalt zijn verzoek om de agenda te volgen en over te gaan tot de indicatieve stemming.

Ook *Karl Vanlouwe* is van oordeel dat de minister heeft geantwoord. Er is een uitvoerig debat geweest over de beleidsbrief en de begroting en de oppositie is blijkbaar niet tevreden met de verstrekte antwoorden. Hij vraagt dat mevrouw Turan haar taak als waarnemend voorzitter op een correcte en onpartijdige manier vervult en overgaat tot de indicatieve stemming, zoals op de agenda voorzien. Zijn fractie dringt daarop aan en namens CD&V heeft ook mevrouw Brouwers zich al in die zin uitgesproken.

Steve Vandenberghe vraagt naar de mening van de vertegenwoordigers van de andere meerderheidspartijen.

Ward Kennes maakt een onderscheid tussen het debat over de beleidsbrief en de techniciteit van de toelichting van de begroting. Als er leden zijn die vinden dat er niet genoeg informatie is gegeven, dan kan er om degelijk parlementair werk te leveren desnoods een korte bijkomende vergadering worden belegd, maar die zaken zouden even goed in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting kunnen worden uitgeklaard. Beide opties zijn voor hem bespreekbaar.

Bart Caron vraagt of de minister bereid is om in een document van een paar pagina's een duidelijke toelichting te geven over de begroting van Toerisme Vlaanderen en alle verschuivingen die daarbij horen, met inbegrip van de vragen die hier zijn gesteld. Als de minister daartoe bereid is, zou het kunnen volstaan om op 2 of 3 december zeer kort daarover te vergaderen en vervolgens te stemmen.

Marnic De Meulemeester merkt op dat indicatieve stemming vandaag is geagendeerd en best ook plaatsvindt. Als er nog technische zaken moeten worden uitgeklaard, dan kan dat nog altijd schriftelijk.

Güler Turan, waarnemend voorzitter, zegt dat het aan de commissie toekomt om zich uit te spreken over de vraag of er al dan niet indicatief wordt gestemd.

Karl Vanlouwe vindt dat er niet kan worden gestemd over de vraag of er al dan niet zal worden gestemd. Hij vraagt met aandrang om, zoals voorzien in de agenda, over te gaan tot de indicatieve stemming. *Tine Soens* vraagt een stemming zoals door de waarnemend voorzitter gesuggereerd. *Karl Vanlouwe* zegt dat het eigenlijke voorstel van mevrouw Turan is om een bijkomende commissievergadering te beleggen. Het staat haar vrij om dat voorstel aan de commissie voor te leggen, maar hij wil dat er vandaag wordt gestemd. Hij vraagt met aandrang dat zij haar taak als voorzitter op een correcte manier vervult.

Güler Turan, waarnemend voorzitter, stelt vast dat aanwezige vertegenwoordigers van N-VA, Open Vld en CD&V bereid zijn om over te gaan tot de indicatieve stemming en de leden van sp.a en Groen niet. Om die reden zal zij, samen met de andere vertegenwoordigers van de oppositiepartijen de vergadering verlaten.

3. Indicatieve stemmingen

3.1. Indicatieve stemming over de decreetsartikelen

Het aan de commissie toegewezen artikel 111 wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen.

3.2. Indicatieve stemming over de begrotingstabel

3.2.1. Begrotingstabel – Afdeling I

Het aan de commissie toegewezen programma DG van entiteit DBO wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen.

3.2.2. *Begrotingstabel – Afdeling V*

De begroting van Toerisme Vlaanderen wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen.

Rik DAEMS,
voorzitter

Marc HENDRICKX
Güler TURAN
Cathy COUDYSER
Steve VANDENBERGHE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AgO	Agentschap Overheidspersoneel
CVN	Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
DiV	Departement internationaal Vlaanderen
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
FFEU	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven
FIT	Flanders Investment & Trade (= Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen)
gesco	gesubsidieerde contractueel
IOED	intergemeentelijke onroerendergoeddienst
IT	informatietechnologie
KMDA	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
MOD	Managementondersteunende Diensten
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RWO	Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
SARIV	Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen
TVL	Toerisme Vlaanderen
VAC	Vlaams administratief centrum
VAK	vastleggingskrediet
VEK	vereffeningskrediet

BIJLAGE:

Aanvullende antwoorden van minister Ben Weyts

Antwoorden vragen begroting Toerisme in Commissie van 1/12/2015

Op vragen van de heer Bart Caron naar de grote sprongen in de begroting tussen 2014 en 2016.

1) Van 113 miljoen naar 67 miljoen VAK

Sinds 2015 hanteert Toerisme Vlaanderen een andere manier van begroting opstellen: pas sinds 2015 wordt gewerkt met VEK en VAK.

* In de ESR-begroting staan volgende cijfers **VAK**:

- 2014 : in 2014 had TVL nog geen VAK-begroting.
- 2015: 60.417.000
- 2016: 67.586.000

Het is dus niet mogelijk om de 113 miljoen (VEK) euro uit 2014 te vergelijken met de 67 miljoen euro (VAK) uit 2016.

* In de ESR-begroting staan volgende cijfers **VEK**:

- 2014 : 113.603.000
- 2015: 127.368.000
- 2016: 97.493.000

De VEK-daling in de begroting van 127.368.000 euro naar 97.493.000 euro in 2016 bedraagt 29.875.000 en is in grote lijnen op te splitsen als volgt:

- 27.214.000 minder uitgaven op de dotaties (zie verder).
- 2.391.000 minder uitgaven op de eigen kasmiddelen. Toerisme Vlaanderen voorziet hier minder te spenderen omdat het zwaartepunt van de uitgaven vanuit eigen kasmiddelen in 2015 lag en hoofdzakelijk betrekking hadden op jeugdverblijven (o. a. jeugdherberg Lier)
- 270.000 minder uitgaven op de eigen ontvangsten. TVL verwacht in 2016 minder eigen ontvangsten dan in 2015, hoofdzakelijk omdat het in 2015 éénmalig een vergoeding ontving vanwege Stad Brugge van 300.000 voor jeugdherberg Snuffel. TVL heeft deze 'minder-inkomst' voor 2016 ten laste van het apparaatsbudget genomen zoals ook toegelicht wordt op p. 42 onder begrotingsartikel DF0-1DAF2ZZ-WT van de Toelichting.

2) Bij de uitgaven voor de doelstelling "Duurzame ontwikkeling en de promotie van Vlaanderen-bxl als toeristische topbestemming" doet Toerisme Vlaanderen een bijstelling van -27.214K (p.37). Wat is hiervoor de verklaring?

Specifiek voor Toerisme Vlaanderen zien we in de detailcijfers op p.37 en 38, bij het VEK een daling van 27.214.000 euro, nl. van 76.055.000 euro naar 48.841.000 euro. De redenen voor deze daling zijn:

- **-222.000 euro** generieke besparingen op loon: deze kaders in het algemene beleid van de Vlaamse Regering om de loonkosten tegen het einde van de legislatuur te laten dalen
- **-6.000.000 euro**: in 2016 verwacht Toerisme Vlaanderen minder uit te zullen betalen in het kader van investeringsprojecten dan in 2015. Toen werden onder meer de jeugdhostels in Hasselt (aangekocht voor 2.445.000 euro) en in Kortrijk (éénmalige erfpachtcanon aan de stad Kortrijk van 4.225.000 euro). Deze uitgaven zal TVL niet doen in 2016.

- **-1.000.000 euro** punctuele besparingen op de vastleggingsmachtigingen: deze kaderen eveneens in het algemene beleid van de Vlaamse Regering.
- **-20.031.000 euro** betreft een intering op het overgedragen saldo van vorige jaren: in 2016 zal Toerisme Vlaanderen de uitgaven voor investeringen en subsidies financieren met overgedragen overschotten van vorige jaren op dotaties. Als gevolg hiervan zal de dotatie in 2016 ook 20.031.000 lager kunnen liggen.

Op de vragen van de heer Steve Vandenberghe

- 1) **p7. Duurzame ontwikkeling en de promotie van Vlaanderen-bxl als toeristische topbestemming/ evolutie in de uitgaven: In 2015 was de uitgave nog €76miljoen geïnvesteerd terwijl dit 2016 slechts € 49miljoen. Wat is de reden van deze vermindering? Waar wordt er precies op bespaard?**

De cijfers op p7 en 8 betreffen het volledige programma DG. Specifiek voor Toerisme Vlaanderen verwijzen we naar de detailcijfers op p.37 en 38, waar we bij VEK een daling zien van 27.214.000 euro. Verklaring zie hierboven.

- 2) **De machtiging om een uitgave te doen stijgt in 2016 met €8 miljoen: kan de minister deze stijging iets meer specificeren?**

De verklaring is reeds toegelicht door de minister bij zijn uiteenzetting. Het betreft hier de vooruitschuif van de vastleggingsmachtigingen i.v.m. de hefboomprojecten.

- 3) **p.12 ontvangsten werking en toelagen – uitvoering handhaving en sensibilisering in het kader van toeristische vergunningsdecreten. In 2016 wordt voor de toegewezen ontvangst net hetzelfde voorzien zoals in 2015, nl €80.000. Hoe groot is de ontvangst tot op heden? Is het bedrag die in 2016 begroot is realistisch?**

Het bedrag voor de opgelegde boetes in 2015 (per 10.2015) is 173.432 euro, het bedrag voor de ontvangen boetes 2015 (per 10.2015) is 85.965,89 euro.

- 4) **p.30 uitgaven/ werking en toelagen bevoegde minister, kabinet en advies- en beroepsorganen toerisme. Net zoals in 2015 is er in 2016 opnieuw €78000 begroot. Gezien er overal bespaard wordt op personeel vroeg ik mij af of er ook hier niet moet bespaard worden?**

De toelagen van de leden van de advies- en beroepscommissies zijn bij besluit vastgelegd, evenals de verplaatsingsvergoedingen.

- 5) **p.31 uitgaven/ werking en toelagen KMDA (koninklijke maatschappij voor dierkunde van Antwerpen). De geplande verbouwingswerken lopen vertraging op waardoor het saldo van €605.000 pas in 2017 zal begroot worden. Wat is de reden van deze vertraging/het uitstel?**

De werken voor de realisatie van de Koningin Elizabethzaal zijn later gestart dan voorzien. De opening is voorzien begin november 2016, de oplevering (en m.a.w. de betaling van het saldo van 605.000 euro) wordt gepland voor begin 2017 en wordt m.a.w. voorzien voor de begroting 2017.

- 6) **p.32 interne stromen – Toerisme Vlaanderen. Er is een besparing van meer dan €27 miljoen op te merken. Wat is de reden van deze vermindering? Waar wordt er precies op bespaard?**

De begroting wordt in 2016 bijgesteld voor een bedrag van 27.214.000 euro. Zie antwoord op vraag 2 van Bart Caron.

- 7) **p.37 Wat is de reden voor de stijging van de inkomsten uit erfpachten met €30.000?**

Toerisme Vlaanderen heeft verschillende jeugdverblijven en kampeertreinen in erfpacht gegeven. Deze contracten worden jaarlijks geïndexeerd en ook enkele kortingen die TVL de eerste 3 jaar aan opstartende jeugdverblijven geeft, verminderen of vallen weg.

- 8) **p.37 ontvangsten en toelagen – toerisme binnen bereik brengen van elke Vlaming: éénmalige ontvangst van de stad Brugge €300.000. Kunt u mij vertellen wat dit precies inhield?**

Toerisme Vlaanderen bouwde jeugdhostel Snuffel in Brugge, waarin een polyvalente ruimte voorzien werd. In het kader van het project 'Ruimte voor Jongeren' waarmee de Stad Brugge dergelijke initiatieven wou aanmoedigen, kreeg TVL in 2015 een éénmalige tegemoetkoming van 300.000 euro.

- 9) **p.37 vereffeningskredieten: generieke besparing van €222.000. Waar wordt er precies op bespaard?**

Zie antwoord op vraag 2 van Bart Caron.

- 10) **p.38 vereffeningskredieten/bijstellingen; betaalkalender daling van €6 miljoen: Welke betalingen kennen vertraging? Wat wordt er uitgesteld? En €1 miljoen punctuele besparingen: Waar zal er precies €1 miljoen bespaard worden?**

Zie antwoord op vraag 2 van Bart Caron.

- 11) **p.38 Machtigingen: meer dan €9 miljoen wordt er vooruitgeschoven in kader van hefboomprojecten: Kunt u meer specificeren over welke projecten dit gaat? Hoe worden /werden ze toegewezen?**

Deze vraag is behandeld door de minister in de toelichting en bespreking van de beleidsbrief toerisme 2015-2016.

- 12) **Terug een punctuele besparing van €1 miljoen: Waar zal er precies €1 miljoen bespaard worden?**

Het betreft hier de punctuele besparing van €1 miljoen van vraag 9 van Steve Vandenberghe (zie antwoord op vraag 2 van Bart Caron).

- 13) p.42 toeristische sector doen groeien tot een gezonde en bruisende sector; €500.000 heroriëntering van fiets- en wandelnetwerken. Waar zal dit bedrag dan wel geïnvesteerd worden? Zijn fiets- en wandelnetwerken dan geen prioriteit meer voor de minister?**

Initieel was 2.000.000 euro voorzien bij BA2015 en 500.000 euro bij BO2016 voor fiets -en wandelnetwerken. Ondertussen is duidelijk dat er voor 2015 minder middelen nodig zijn: 985.623 euro is vastgelegd voor projecten in 2015, er wordt voorzien om in 2016 1.514.377 euro vast te leggen. Het betreft dus een verschuiving over de jaren, waarmee het engagement m.b.t. de investering in fiets- en wandelnetwerken ten belope van 2.500.000 euro in totaliteit wordt bevestigd.

- 14) p.42 lonen: generieke besparing op de personeelskosten van €222.000. Waar wordt er precies op bespaard? Worden de werknemers die op pensioen gaan niet meer vervangen? Volgen er ontslagen?**

Zie antwoord op vraag 2 van Bart Caron. De besparing wordt niet gerealiseerd door ontslagen maar door het nauwgezet nagaan of elke werknemer die het agentschap verlaat al dan niet vervangen moet worden.

- 15) p.42 werking en toelagen: €59.000 op business intelligence. Wat is dit precies? Wat deden zij precies?**

Het betreft hier onder andere het opstellen van een set van BI-indicatoren en het uitvoeren van een reputatie-onderzoek. Voor 2016 zijn hiervoor minder middelen noodzakelijk.